

FINNWATCH

Uutiskirje 4/2008

Koonnut: Maippi Tapanainen

Sisältö:

Tuoreet raportit
Uutisia maailmalta

FinnWatchin yhteistyökumppaneiden tuoreet raportit

- SwedWatch moittii matkanjärjestäjiä piittaamattomuudesta
- Sertifiointi voi käydä viljelijän kukkarolle
- Ravinteeton maa kelpaa öljypalmun korvikkeelle jatrophalle ja köyhille
- Alusvaatejätti Triumph International turvautuu arveluttaviin keinoihin
- Ruotsalainen Assa Abloy sulkee Mul-T-Locks -tehtaansa Israelin miehittämällä Länsirannalla
- Tanskalaiset rahastot edelleen mukana Burman juntaa tukevissa yhtiöissä
- Suomelle nolo tulos ilmastonmuutosvertailussa

Uutisia maailmalta

- Kongolainen kaivostyöläinen elää pimeydessä
- Mineraalirahat pois sotijoilta
- Romulaivojen monet vaarat
- Unilever vetäytyy Länsirannalta
- Topakka Ei! tupakkayhtiöille tiedonlähteinä
- Indonesia ei aio tarttua valuuttarahaston lainatarjoukseen
- Vesiyrityksille pyyhkeitä kansalaisjärjestöiltä
- Brittijärjestöt vaativat tiukempaa valvontaa
- Suomen uusi NCP aloitti
- Shell leivättömän pöydän ääreen Haagissa
- Shell jäi työturvallisuuden jumboksi
- Dohan debatissa kritisoitiin siirtotyöläisten kohtelua
- Intian teollisuus kertoi hiilipäästöistään
- Kriittinen katsaus valmisruokaan
- Tansanian kulta valuu läpi verottajan sormien
- Käsikirja auttaa pakkotyön kitkemisessä
- Köyhät mukaan taloudelliseen toimintaan
- Yhteiskuntavastuu esiin selkeästi ja vertailukelpoisesti
- Yrityskansalaisuutta on vaikea kääntää numeroiksi
- Ammattiyhdistystoiminta voi olla hengenvaarallista

- Lähetä viesti Mugabelle – allekirjoita SASKin vetoamus

Tuoreet raportit

<http://www.swedwatch.org>

- **SwedWatch moittii ruotsalaisia matkanjärjestäjiä** siitä, että nämä sulkevat silmänsä thaimaalaisten hotellien harjoittamalta siirtotyöläisten hyväksikäytöltä. SwedWatchin ja Fair Trade Centerin tekemässä raportissa kuvataan, miten hotelleita rakentavat ja niiden aputöissä raatavat burmalaiset ja kambodshalaiset siirtotyöläiset, jotkut heistä vasta lapsia. He tekevät 14 tunnin työpäiviä jopa seitsemänä päivänä viikossa ja saavat palkkaa, jolla pysyvät hädin tuskin hengissä. SwedWatch ja Fair Trade Center tutkivat kolmen suurimman ruotsalaisen matkanjärjestäjän, Fritidsresorin, Vingin ja Apollon, käyttämiä hotelleja. Fritidsresor ja niin ikään Suomesta matkoja järjestävä Finnmatkat kuuluvat samaan saksalaiseen TUI-yhtiöön. SwedWatch kehottaa matkanjärjestäjiä tarkistamaan vaatimuksiaan ja seuraamaan, että niitä myös noudatetaan.

- **Sertifiointi voi käydä viljelijän kukkarolle.** SwedWatchin ja Kooperation Utan Gränsenin raportin mukaan kahvinviljelijän kannattaa sertifioida papunsa ekologisesti tuotetuiksi, sillä silloin ne houkuttelevat ulkomaisia ostajia ja niistä saa paremman hinnan. Sertifioidun kahvin viljelijät joutuvat kuitenkin usein myymään osan sadostaan samoilla markkinoilla ja samaan hintaan kuin muutkin. Lisäkuluja tuottaa esimerkiksi siirtyminen ekologiseen tuotantoon, joka vähentää satoa samaan aikaan, kun sertifiointien hankkimisesta koituu kuluja.

SwedWatchin mukaan yksi tapa vähentää pienviljelijöiden kustannuksia olisi helpottaa sertifiointikäytäntöjä. Yksi mahdollisuus olisi yhdistää tarkastuksia siten, että sama tarkastaja voisi tilalla käydessään myöntää sekä reilun kaupan että ekologisen tuotannon sertifikaatin.

<http://www.norwatch.no/>

-**Ravinteeton maa kelpaa jatrophalle ja köyhille.** Jatropha on vaatimaton mehikasvi (*Jatropha curcas*), johon kohdistuu suuria odotuksia. Kansainväliset öljy-yhtiöt ja kehitysmaiden viranomaiset ovat innostuneita öljypitoisesta kasvista, joka kasvaa ravinneköyhässäkin maassa. Jatropha on kotoisin Latinalaisesta Amerikasta, mutta se on tunnettu jo pitkään myös Aasiassa ja Afrikassa. Jatrophan suosiota selittää suuren öljypitoisuuden lisäksi se, että sen ei ole katsottu vievän maata ruokaviljalta. YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestö FAOn tutkimuksen valossa näyttää kuitenkin siltä, että jatrophan suurviljelmät uhkaavat syrjäseutujen köyhien etuja. Monet sinänsä viljelykelvottomiksi luokitellut alueet ovat tosiasiaa paikallisten ihmisten käytössä ja niillä on suuri merkitys yhteisöjen taloudelle. Ihmiset saavat joutomailta poltto- ja rakennusaineita, arvottomaksi tulkittuja alueita viljellään ja kotieläimet laiduntavat niillä.

-**Alusvaatejätti Triumph International turvautuu arveluttaviin keinoihin** puolustellessaan yhtiön Thaimaassa sijaitsevan tehtaan ammattiyhdistysjohtajan irtisanomista. Triumph International irtisanoi ay-johtaja Jitra Kotshadejin sen jälkeen, kun tämä oli osallistunut tv-keskusteluun yllään t-paita, jonka rintamuksessa todettiin, että jättää nousematta seisomaan ei ole rikos, eikä myöskään toisinajattelu. Paidallaan hän osoitti tukea ihmisoikeusaktivisti Chotisak Onsoongille, jota syytettiin siitä, ettei hän noussut seisomaan kuninkaalle omistetun kansallislaulun soidessa elokuvateatterissa. Yhtiö perustelee Kotshadejin lopputiliä kertomalla, että irtisanomisellaan se osoitti kunnioittavansa Thaimaan kulttuuria ja siihen sisältyvää kuninkaan loukkaamattomuutta.

Triumph on muun muassa levittänyt Oslossa flajjereita, joissa se syyttää Clean Clothes Campaignia väärän tiedon levittämisestä. CCC on järjestänyt Kotshadejin irtisanomista vastustavia mielenilmauksia Triumphin alusvaatteita myyvien liikkeiden edustalla.

<http://www.danwatch.dk>

- **Ruotsalainen Assa Abloy sulkee Mul-T-Locks -tehtaansa Israelin miehittämällä Länsirannalla.** Lakkauttamisesta kerrottiin tiedotteella vain päivä sen jälkeen, kun SwedWatch ja Ruotsin kirkko ja diakonia julkaisivat yhdessä tuottamansa raportin, jossa ne kuvasivat, miten Israelin miehittämällä Länsirannalla toimiva Assa-Abloyn tehdas loukkaa palestiinalaisten ihmisoikeuksia. Lakkautuspäätöksestä kertoneessa tiedotteessa Assa-Abloy myös pahoitteli, ettei

ollut aiemmin havainnut tehtaan sijainnin tuottamaa ihmisoikeusongelmaa. Lopetettava Mul-T-Locks tehdas sijaitsee Barkan teollisuusalueella Arielissa. Wärtsilä omistaa pienen osuuden Assa Abloysta.

- **Tanskalaiset rahastot edelleen mukana Burman junttaa tukevissa yhtiöissä.** Tanskalaisilla eläke- ja sijoitusrahastoilla on miljoonia Tanskan kruunuja investoituina Burman sotilasjunttaa tukeviin öljy-yhtiöihin. Asiasta kertoo tuore DanWatchin julkaisema En aktie i Burma -raportti. Vuosi sitten DanWatch kertoi, miten länsimaiset ja aasialaiset öljy-yhtiöt juntan kanssa yhteistyötä tehdessään tukevat sortovallan jatkumista Burmassa. Tuolloin monet eläkesäätiöt myivät arveluttavat sijoituksensa. Uuden raportin mukaan kuitenkin seitsemällä Tanskan kymmenestä suurimmasta eläkerahastosta on edelleen junttaa tukevia sijoituksia. Esimerkiksi Tanskan suurin investointirahasto Nordea-Invest panosti viime vuonna vahvasti juntan kanssa yhteistyötä tekeviin energiayhtiöihin, samoin Sampo-pankin omistava Danske Bank.

<http://www.germanwatch.org/>

- **Suomelle nolo tulos ilmastonmuutosvertailussa.** Suomi sijoittui 48:nneksi GermanWatchin ja Climate Action Network Europen tekemässä ilmastonmuutosvertailussa. Vuosittainen selvitys tehtiin neljättä kertaa ja vertailtavina olivat 57 maan toimet ilmastonmuutoksen suhteen. Tutkitut maat tuottavat yli 90 prosenttia hiilipäästöistä.

Ukraina jakaa Suomen kanssa 48. sijan, kärkipaikat menivät Ruotsille, Saksalle ja Ranskalle. Ensimmäisiä sijoja ei tosin jaettu, vaan Ruotsi on neljäs, ”vähiten pahana pahoista maista”. Oman särmänsä kärkikolmikkoon tuo se, että samojen maiden linjauksia EU:n energia- ja ilmastopakettikeskustelussa on arvosteltu ankarasti.

Vertailussa perää pitää Saudi-Arabia, sitä edeltävät Kanada ja Yhdysvallat. Suomen heikkoa sijoitusta selittävät muun muassa toistuvat yritykset saada turve luokiteltua uusiutuvaksi energianlähteeksi.

Uutisia maailmalta:

Kongolainen kaivostyöläinen elää pimeydessä

Bisien alueella Kongon demokraattisen tasavallan itäosassa louhitaan tantaalia ja kassiteriittiä eli tinakiveä. Molempia mineraaleja käytetään kännyköissä, mp3-soittimissa ja muussa pienelektronikassa. Toimittaja Gregory Warner pääsi tutustumaan kaivokseen ja Fidele Musafiriin, kaivostyöläiseen, joka viettää yleensä paitsi päivänsä myös yönsä kaivoksen uumenissa. FinnWatchin ja makeITfairin vuosi sitten ilmestyneessä Connecting Components, Dividing Communities -raportissa selvitetään tantaalin ja kassiteriitin alkuperää ja kauppareittejä.

Lue Gregory Warnerin artikkeli: <http://marketplace.publicradio.org/segments/working/miner.html>

Lue Connecting Components, Dividing Communities –raportti:

<http://makeitfair.org/the-facts/reports>

Mineraalirahat pois Kongon sotijoilta

Global Witness -järjestö kehottaa yhtiöitä, jotka käyvät kauppaa Kongon demokraattisesta tasavallasta louhittavilla mineraaleilla varmistamaan, ettei heidän ostoillaan rahoiteta aseistettuja ryhmiä tai ettei toimitusketjussa esiinny ihmisoikeuksia loukkaavaa toimintaa. Järjestö suosittelee hallituksille, että ne pidättäytyisivät kaupankäynnistä sellaisten yritysten kanssa, joiden mineraalikauppa hyödyttää sotivia ryhmiä.

Lue suositukset: http://www.corporatejustice.org/Recommendations-on-due-diligence_399.html

Romulaivojen monet vaarat

Intian Alang on kuuluisa laivojen hautausmaa, jonka toimintaa eivät hidasta maan korkeimman oikeuden kehotukset, eikä sekään, että romulaivojen tuonnin kieltämiseen tähtäävä oikeusprosessi on kesken. Tutkimuksissa on käynyt ilmi, että viranomaiset tarkastavat Intiaan romutettavaksi seilaavat laivat lähinnä muodollisesti ja ympäristön lisäksi niistä saattaa kärsiä kansallinen turvallisuus.

Vaarat uhkaavat myös laivanpurkajia, joiden loukkaantumiset ja kuolemantapaukset ovat yleisiä. Työturvallisuus Alangissa on minimissään, samoin siirtotyöläisten oikeudet. Alangin ongelmista kertoo Toxicswatch, joka myös luettelee pitkän listan parannusvaatimuksia. Yksi laivanraadoista on kesäkuussa Alangiin rantautunut, Suomessa valmistettu entinen Finnjet, jonka purkutyöt käynnistyivät syyskuussa.

Lue lisää: http://toxicswatch.blogspot.com/2008_11_01_archive.html

Unilever vetäytyy Länsirannalta

Monikansallinen Unilever-yhtiö on päättänyt vetäytyä Länsirannalla toimivan Beigel & Beigel -tehtaan omistajuudesta. Hollantilaisten yhtiöiden taloudellisia kytköksiä Israelin miehittämille alueille tutkineen United Civilians for Peace -järjestön (UCP) mukaan vuonna 2006 Unilever omisti tehtaasta 51 prosenttia.

Vetäytymistä edelsi UCP:n ja Unilever Netherlandsin yhdessä suorittama tutkimus, jossa tarkasteltiin yhtiön Beigel & Beigelin tehtaaseen tekemien sijoitusten eettisiä ja laillisia vaikutuksia. Tutkimuksen johtopäätöksissä todetaan muun muassa, että miehityllä alueella siirtokunnassa toimivan tehtaan omistus loukkaa palestiinalaisten ihmisoikeuksia ja on osa heihin kohdistuvaa rakenteellista syrjintää.

Suolatikkuja ja muita snack-tuotteita valmistava Beigel & Beigelin tehdas toimii Barkan teollisuusalueella Arielissa.

Lue artikkeli: http://www.kibush.co.il/show_file.asp?num=30283

Piia-Noora Kaupille Vuoden pahin eturistiriita -palkinto

Nykyinen kokoomuksen europarlamentaarikko, vuoden 2009 alusta Finanssialan keskusliiton toimitusjohtajaksi siirtyvä Piia-Noora Kauppi on valittu Vuoden pahin eturistiriita -palkinnon voittajaksi. Palkinnon myöntäneen Corporate Europe Observatoryn mielestä Kauppi on MEPPinä ajanut niin tulevan työnantajansa kuin finanssialan etuja ylipäänsä, muun muassa mahdollisimman kevyttä sääntelyä rahoituslalle vaatimalla.

Kauppi sai 26 prosenttia äänistä, yhteensä online-ääniä kertyi yli 8 500.

Lue koko juttu: <http://www.worstlobby.eu/2008/vote/info/7/>

Biopolttoaineilla pahimmat lobbarit

Corporate Europe Observatory myöntämän Pahin lobbari -palkinnon ovat saaneet biopolttoaineita lobbaavat Malesian palmuöljyneuvosto, Brasilian sokeriparonien UNICA ja energiayhtiö Abengoa Bioenergy. Biopolttoainelobbareiden syntilistalle kuuluvat viherpesu ja harhaanjohtavan tiedon syöttäminen Euroopan parlamentille ja Euroopan neuvostolle. Lobbarit ovat yrittäneet vakuuttaa päättäjät siitä, että polttoaineen valmistaminen maataloustuotteista on kestävä kehityksen mukaista. Yli puolet äänestäneistä piti biopolttoainelobbareita pahimpina. FinnWatch julkaisi vuonna 2006 raportin Palmuöljystä biopolttoainetta.

Lue raportti: http://www.finnwatch.org/pdf/Palmu_ljyraportti.pdf

Topakka Ei! tupakkayhtiöille tiedonlähtenä

Terveysviranomaiset torjuvat tupakkateollisuuden vaatimukset päästä mukaan tupakoinnin haittojen vähentämiseen tähtäävään työhön. Etelä-Afrikassa kokoontuneet 160 maan terveysviranomaiset päättivät viikon kestäneiden neuvottelujen jälkeen, että tupakkateollisuuden intressien ja kansanterveyden myönteisen kehityksen välillä vallitsee perustavanlaatuinen ja sovittamaton ristiriita.

Ohje ei ole sitova, mutta sitä pidetään moraalisesti velvoittavana. Sen mukaan hallitusten ja tupakkayhtiöiden vuorovaikutus tulee rajoittaa vain ehdottoman tärkeisiin asioihin ja sen tulee olla avointa. Tupakkayhtiöiltä ei tule vastaanottaa niiden omasta aloitteestaan tekemiä tutkimuksia. Käytännössä tulee siis välttää kaikkea, mikä saisi tupakkayhtiöt näyttämään kunniallisilta yrityskansalaisilta, jotka tekevät työtä yhteisön hyvinvoinnin eteen.

Lue artikkeli: http://www.economist.com/world/international/displaystory.cfm?story_id=12678335

Indonesia ei aio tarttua valuuttarahaston lainatarjoukseen

Indonesia kärsii kansainvälisestä talouskriisistä, mutta ei aio ottaa lainaa Kansainväliseltä valuuttarahastolta IMF:ltä, joka on jo ehtinyt tarjota sille kahden miljardin US dollarin lyhytaikaista luottoa. Kansainvälisen rahoituksen tarpeeseen Indonesia suunnittelee etsivänsä helpotusta mieluummin kahdenvälisiltä tai alueellisilta toimijoilta kuin valuuttarahastolta.

Kymmenen vuotta sitten talousvaikeuksiin ajautunut Indonesia joutui turvautumaan IMF:n apuun, eikä tuolloin saamiensa karvaiden kokemusten perusteella aio tällä kertaa mukautua rahaston vaatimiin sopeutusohjelmiin.

Lue artikkeli: http://www.tni.org/detail_page.phtml?act_id=18965

Vesiyhtiöille pyyhkeitä kansalaisjärjestöiltä

Yhdysvaltalaiset kansalaisjärjestöt syyttävät Coca-Cola -yhtiötä, Pepsicolaa ja Nestle Watersia viherpesusta ja puhtaan veden haaskauksesta. Pullovesiyhtiöt kokoontuivat San Franciscoon keskustelemaan vedenkäytöstään ja kestävästä vesistrategiasta. Kansalaisjärjestöjen mielestä suurimmat vedenhaaskaajat ovat aivan väärät tahot puhumaan kestävästä kehityksestä.

Lue uutinen: <http://www.indiaresource.org/news/2008/1062.html>

Brittijärjestöt vaativat tiukempaa valvontaa

Brittiläiset kansalaisjärjestöt ja ammattiliittojen keskusjärjestö TUC ovat tarkastelleet maan National Contact Pointin (NCP) toimintaa ja tuoneet näkemyksensä julki Fit for Purpose? -raportissa. Kriittisessä katsauksessa vaaditaan muun muassa yritysten ja rahoituslaitosten toiminnan nykyistä tiukempaa säätelyä.

NCP:t ovat OECD-maiden kansallisia yhteyselimiä, joiden tarkoitus on edistää OECD:n monikansallisten yritysten toimintaohjeiden täytäntöönpanoa.

Lue artikkeli: http://www.corporatejustice.org/Greater-Controls-Needed-to-Curb_384.html

Suomen uusi NCP aloitti

Suomen kansallisena yhteyselimenä on Työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä toimiva, valtioneuvoston asettama laajapohjainen Yhteiskunta- ja yritys vastuun neuvottelukunta, Yhvy. Se kokoontui ensi kerran joulukuussa 2008. Yhvy:n puheenjohtaja on tem:n valtiosihtööri Katariina Poskiparta ja sen pääsihtööri FT Maija-Leena Uimonen.

FinnWatchin edustajana neuvottelukunnassa on Eeva Simola, varalla asiantuntija Anita Kelles.

Lue lisää: http://www.tem.fi/files/20880/asettamispaatos_yhteiskyrytysvastuu_161008.pdf

Shell leivättömän pöydän ääreen Haagissa

Neljä Nigerian kansalaista sekä Maan Ystävät Hollannista ja Nigeriasta ovat haastaneet oikeuteen brittiläis-hollantilaisen öljyjätti Shellin. Haagissa nostettu kanne on historiallinen, sillä ensimmäistä kertaa Shellin edustajien on astuttava oikeuden eteen vastaamaan syytteeseen ympäristön tuhoamisesta ulkomailla.

Lue artikkeli: <http://www.corporatejustice.org/Nigerians-file-oil-lawsuit-against,376.html>

Shell jäi työturvallisuuden jumboksi

Shell saa kyseenalaisen kunnian olla lännen suurista öljy-yhtiöistä työnantajana vaarallisin. Vuonna 2007 kaksi Shellin työntekijää ja 28 urakoitsijaa kuoli työssään. Kuolonuhreilta eivät välttyneet toisetkaan öljyjättit, BP ja Exxon, mutta Shell on pitänyt perää jo pitkään.

Shellin riskejä työnantajana selittää osittain sen toiminta vaarallisissa maissa, kuten Nigeriassa. Viime vuoden uhreista 9 menehtyi Nigeriassa, heistä kaksi kuoli öljy-yhtiöön kohdistetun hyökkäyksen uhreina. Myös Venäjä on vaikea työympäristö, siellä kuoli kymmenen Shellin palkollista.

Luvut esiteltiin Financial Times -lehdessä.

Dohan debatissa kritisoitiin siirtotyöläisten kohtelua

Persianlahden pienissä arabivaltioissa kansalaisille tarjotaan demokratian sijasta rahaa ja köyhät maahanmuuttajatyöläiset elävät oloissa, jotka eivät kelpaisi koirallekaan, totesi bahrainilaisen Alwasat päivälehdessä päätoimittaja Mansoor Al-Jamri Qatarissa Lähi-idän keskustelufoorumissa Dohassa. Hän myös kehotti valtioita muutokseen ja varoitti, että mikäli siirtotyöläisiä – jotka tekevät suurimman osan suorittavasta työstä – jatkossakin kohdellaan kuin kolmannen luokan kansalaisia, kansainvälisten toimijoiden on lopulta pakko puuttua peliin. Al-Jamri piti puheensa 17. marraskuuta Dohan debatissa.

Lue artikkeli debatista: <http://www.arabianbusiness.com/538757-labourers-living-in-homes-not-fit-for-cats-and-dogs>

Intian teollisuus kertoi hiilipäästöistään

Intialaisten yritysten tuottamista hiilipäästöistä on raportoitu voittoa tavoittelemattoman, maailmanlaajuisen sijoittajayhteisö Carbon Disclosure Projectin (CDP) pyynnöstä. Raportti tarjoaa esimerkiksi kansainvälisille sijoittajille yhteenvedon siitä, miten Intian suurimmat yhtiöt reagoivat ilmastonmuutokseen.

Lue raportti: <http://www.eldis.org/cf/rdr/?doc=40997>

Kriittinen katsaus valmisruokaan

Kansainvälisiä yhtiöitä tutkiva Center for Research on Multinational Corporations on julkaissut raportin, jossa ruoditaan prosessoidun ruoan tuotantoa. Raportissa analysoidaan esikäsitellyn- ja valmisruokatuotannon vaikutuksia köyhyyden poistamiseen ja kehitykseen.

Teollinen ruokatuotanto muuttaa kehitysmaiden yhteiskunnallisia rakenteita. Suuret, kansainväliset yhtiöt ja muutamat supermarketketjut ovat kasvaneet jättiläisiksi ja kaapanneet kehitysmaiden markkinat. Niiden aikaansaama maatalouden ja teollisuuden rakennemuutos uhkaa johtaa köyhien entistä pahempaan syrjäytymiseen.

Lue raportti: <http://www.eldis.org/cf/rdr/?doc=40743&em=271108&sub=corp>

Tansanian kulta valuu läpi verottajan sormien

Tansania on rikas maa, jossa asuu köyhiä ihmisiä. Mark Curtisin ja Tundu Lissun laatima Golden Opportunity -raportti on analyysi kultakaivosyhtiöistä ja niiden Tansanian valtiolle maksamista veroista. Raportissa kuvataan, kuinka luonnonvaroiltaan rikas Tansania ei juuri hyödy rikkauksistaan. Tavalliset tansanialaiset eivät pääse vauraudesta nauttimaan, syy siihen ovat maan kansainvälisiä kaivosyhtiöitä suosivat verolait.

Lue raportti: <http://www.eldis.org/cf/rdr/?doc=40740&em=271108&sub=corp>

Käsikirja auttaa pakkotyön kitkemisessä

Kansainvälinen työjärjestö ILO on julkaissut työnantajille ja talouselämälle suunnatun, pakkotyötä torjumaan opastavan käsikirjan.

Käsikirja on suunnattu maailmanlaajuiseen käyttöön sekä työnantajajärjestöille että yksittäisille yrityksille. Kirja sisältää tietopakettien lisäksi muun muassa käytännönläheisiä ohjeita ja materiaaleja, joiden avulla työnantajat ja tuotteiden tilaajat voivat tunnistaa, ehkäistä ja kitkeä pakkotyötä.

Lue käsikirja: <http://www.eldis.org/cf/rdr/?doc=41084&em=271108&sub=corp>

Köyhät mukaan taloudelliseen toimintaan

YK:n kehitysohjelma UNDP on julkaissut yrityksille suunnatun, köyhiä taloudellisina toimijoina käsittelevän raportin. Raportissa käsitellään köyhiä niin asiakkaina kuin mahdollisina liikekumppaneinakin. Toteutuneista liiketoiminnoista kertovien esimerkkien avulla havainnollistetaan, kuinka köyhien ihmisten ottaminen mukaan talouteen on johtanut tuottavaan ja kaikkia osapuolia hyödyttävään yritystoimintaan.

Lue raportti: <http://www.eldis.org/cf/rdr/?doc=41014&em=271108&sub=corp>

Yhteiskuntavastuu esiin selkeästi ja vertailukelpoisesti

YK:n Kauppa ja kehityskonferenssi on julkaissut ohjeistuksen, jossa yrityksille kerrotaan, miten ne voivat tuoda kantamansa yhteiskuntavastuun esiin vuosikertomuksissaan. Sijoittajat puolestaan saavat ohjeistuksesta tietoa siitä, miten arvioida yritysten muun kuin taloudellisen toiminnan vaikutuksia ympäröivään yhteiskuntaan.

Lue ohjeet: <http://www.eldis.org/cf/rdr/?doc=41078&em=271108&sub=corp>

Yrityskansalaisuutta on vaikea kääntää numeroiksi

Economist Intelligence Unitin (EIU) tekemän tutkimuksen mukaan hyvän yrityskansalaisuuden merkitys yritysten menestykselle on kasvussa, mutta sosiaalisen vastuun kantamisesta saatua hyötyä on vaikea saada näkyviin tilinpäätöksissä. Helpoimmin tasetta kasvattavia tuloksia tuottavat ympäristönsuojeluun liittyvät parannukset, kuten jätteiden kierrätys ja energiatehokkuuden parantaminen.

EIU:n Tutkimukseen osallistui 566 yritystä, ja sen päärahoittajia olivat Cisco, HP, Qualcomm ja SAS.

EIU on osa The Economist Group -yritysrystä, joka myy julkaisuja ja palveluja The Economist -brändillä. Ryppäeseen kuuluvat EIU:n lisäksi muun muassa The Economist -lehti ja European Voice.

Lue raportti:

http://a330.g.akamai.net/7/330/25828/20081114204729/graphics.eiu.com/upload/Corporate_Citizen_s.pdf

Ammattiyhdistystoiminta voi olla hengenvaarallista

Ammattiyhdistysliikkeen maailmanjärjestö ITUC:in raportti vuoden 2007 ay-oikeuksien loukkauksista paljastaa, että ammattiyhdistystoimintaa ja -toimijoita häiritään aiempaa enemmän. Viime vuonna henkensä menetti 91 ammattiyhdistyksen jäsentä. Vaarallisin maa oli edelleen Kolumbia, jossa murhattiin 39 ammattiyhdistystoimijaa.

Raportissa tuodaan esiin myös huoli vuokratyöntekijöistä ja heidän oikeuksistaan. Eri puolilla maailmaa yhä useampi työnantaja vaihtaa vakituiset työntekijänsä vuokratyöläiseen, ja välttää normaalit työnantajavastuut.

Lue raportti: <http://survey07.ituc-csi.org/>

Lähetä viesti Mugabelle – allekirjoita SASKin vetoamus

Zimbabwen kriisi kärjistyy kohti suurimittaista humanitaarista katastrofia. Sen ehkäisemiseen tarvitaan myös kansainvälisen yhteisön ja kumppaneiden apua. SASKin yhteistökumppanit Zimbabwessa pyytävät tukiviestejä osoittamaan presidentti Robert Mugaben valtakoneistolle, etteivät Zimbabwen ay-liike ja kansalaisverkostot ole kamppailussaan yksin.

SASK on avannut vetoamussivut, joiden kautta voit lähettää viestin Zimbabwen suurlähetystölle, maan keskuspankille ja presidentti Mugaben kanslialle. Vetoamuksen perusviesti kuuluu: muuttakaa politiikkanne ja estäkää humanitaarinen katastrofi Zimbabwessa!

Allekirjoita vetoamus: <http://www.sask.fi/vetoamukset/zimbabwe/>